1850. N°.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 18 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 17 December.

Z. M. heeft benoemd tot 2den Luitenant bij de dienstdoende Schutterij alhier, Mr. P. G. Lezwyn, thans Schutter.

— Wij vestigen de aandacht op het bij den Boekhandelaar C. A. van Immerseel Mounier alhier, uitgegeven *Jaar- en Adresboekje voor de Stad Leyden*, over den jare 1851, (vierde Jaargang), veel vermeerderde en verbeterde uitgave, daar het in vele opzigten uitmunt. Behalve Kalender, Feestdagen, enz., vindt men er in: al de Tarieven der Vrachten op den Hollandschen Spoorweg, en voor het overbrengen van tijdingen voor den Electro-Magnetischen Telegraaf; Postboden, Loopers, Diligences, het afvaren der Trekschuiten, Pakschuiten, Beurtschepen en Marktschuiten van Leyden, Stedelijke, Akademische en andere inrigtingen, Scholen, Garnisoen, Schutterij, Naamlijst van Neringdoenden en ook van Particulieren, en vele andere zaken. Wij hopen dat de Uitgever zijne moeite en onkosten, wederom door een ruim debiet beloond zal zien.

— Zaturdag is de eerste spoortrein van Rotterdam, bij Sloterdijk uit het spoor geraakt, zonder dat daardoor ongelukken veroorzaakt zijn.

— De spoortrein die Maandag morgen te 5 ure van Parijs te Brussel had moeten aankomen, is in Frankrijk te Bray op eenige zwaar geladene wagens gestuit, met zulk een hevigen schok dat, volgens geruchten, drie rijtuigen verbrijzeld zijn, drie reizigers omgekomen en verscheidene gekwetst. Slechts vier zijn er te Brussel aangekomen. De bijzonderheden zijn nog niet officieel bekend.

— Het *Zondagsblad* berigt, dat de werkbazen te Delft maatregelen getroffen hebben, om hunne knechts des zomers en des winters evenveel loon te geven.

— Te Amsterdam is Vrijdag eene vergadering gehouden der Maatschappij ter bevordering van Landbouw en Landontginning, en is besloten eene leening te doen van *f* 200,000 à 4 pCt., eene premie van [illegible] pCt. en eene vaste aflossing. De leden schreven spoedig voor de helft dier som in.

— Van het Nieuwe Diep wordt geschreven, dat de Heer Bruce weder op nieuw vrij ernstig ongesteld is geworden. De vertraging van zijn vertrek moet tevens ten gevolge hebben, dat de Heer van Nes niet voor Maart zal vertrekken.

— De groote jagt wordt op den 31sten dezer, en die op Ganzen, Eenden en Watersnippen den laatsten Februarij 1851 gesloten.

— Den 9den dezer is in eene buitengewone algemeene vergadering van het Koninkl. Nederl. Instituut, beraadslaagd over twee door den Minister van Binnenl. Zaken gedane voorstellen. Het eerste, van 8 November houdt het volgende in:

»Ik vermeen, dat, zoo de leden van het Instituut aan het behoud dier instelling hechten en zich daarvoor eenige geldelijke opofferingen willen getroosten, op den tegenwoordigen voet zoude kunnen worden voortgegaan. De te vorigen jare gemaakte bezuiniging toch behoeft alleen de traktementen der Secretarissen en de presentiegelden der leden te treffen. Alle overige uitgaven kunnen, blijkens de rekeningen van de laatste jaren, door eene toelage van *f* 6000 bestreden worden, althans wanneer men met spaarzaamheid en overleg te werk gaat."

Nadat dit voorstel was verworpen, heeft de Voorzitter Miquel het tweede voorstel in beraadslaging gebragt, luidende als volgt:

»Mogten echter hiertegen eenige bedenkingen bestaan, en aan eene wijziging der tegenwoordige inrigting de voorkeur gegeven worden, dan kan, vermits de eerste klasse uit den aard der zaak de meest werkzame is, in dien zin namelijk, dat zij het veelvuldigst door het Gouvernement wordt geraadpleegd en door haar de meeste werken worden uitgegeven, zoodat zij voornamelijk de gemeenschap met den vreemde en met het Gouvernement onderhoudt, van het rijks-subsidie, ten bedrage van *f* 6000, zoo veel voor haar worden afgenomen, dat zij zonder eenige bekrompenheid werkzaam kunne blijven, terwijl hetgeen na aftrek hiervan mogt overblijven, onder de overige klassen zou kunnen worden verdeeld."

Dit tweede voorstel is algemeen afgestemd.

Nog is het voorstel gedaan, »dat de leden der onderscheidene Klassen, »die daartoe volgens de wet geregtigd zijn, afstand mogen doen van de hun toekomende presentie-gelden over den jare 1850, ten behoeve der wetenschappelijke werkzaamheden des Instituuts, vermits de uitgaven gebleken zijn de jaarlijksche toelage te boven te gaan, ook zoo als zij thans weder door de koninklijke gift tot *f* 11,000 was verhoogd."

Dit is met toejuiching aangenomen. Men zal het proces-verbaal aan Z. M. aanbieden, en ter kennis brengen van den Minister en de beide Kamers.

'sGRAVENHAGE, 16 December.

Z. M. de Koning is Zondag avond van het Loo, en Z. K. H. Prins Hendrik Zaturdag van Luxemburg in deze Residentie teruggekeerd.

— Z. M. zal den 23sten dezer aan het paleis in het Noordeinde gehoor verleenen.

— H. M. de Koningin-Moeder wordt tegen den 26sten dezer alhier verwacht. Zij zal haar intrek nemen op het Buitenverblijf Buitenrust, aan den Scheveningschen weg.

— De *Toekomst* meldt, dat Prinses Marianne zich thans op Sicilië bevindt, en wel ter zelfder plaats waar zij zich voorleden jaar op hare reis naar het H. Land heeft opgehouden.

— De Ministers van Finantiën en Marine zullen den 19den en 20sten dezer geen gehoor verleenen; de Minister van Marine is echter deze week, dagelijks tusschen 9 en 10 ure te spreken.

— De Stedelijke Regering heeft voor *f* 175,000, de Cavalerie-caserne op het Alexanders-veld aangekocht. Daar de rijschool aan het Willems-park niet beantwoordt aan haar doel, is ze niet aangekocht, maar zal deze publiek verkocht worden; terwijl op het terrein in de nabijheid der caserne door de Regering eene nieuwe rijschool zal worden gebouwd.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Vervolg der Zitting van Zaturdag 14 December.

Aan de orde was Hoofdstuk III. (*Depart. van Buitenl. Zaken*), de algemeene beschouwingen. Na de Heeren Dirks, van Hoëvell, van Hall, (zie onze vorige) hebben nog de Heeren van Goltstein, Boreel, Blussé, Sloet van Oldhuis, Borret, Gevers, Lotsy, Schooneveld en Hoffmann het woord gevoerd; en heeft vervolgens de Minister van Buitenl. Zaken gesproken.

Hij betuigde zijnen dank aan den Heer Dirks, dat deze het belangrijk onderwerp der spoorwegen heeft ter sprake gebragt. De Regering is van het nuttige en noodzakelijke der verbetering van de middelen van gemeenschap diep doordrongen, en hij in 't bijzonder is op de bevordering daarvan zeer gesteld. Reeds zijn er openingen aan België gedaan, om verbindingen van gemeenschap daar te stellen of uit te breiden, welke bereids gunstig zijn opgenomen; ook met Hannover is men in onderhandeling, om de gemeenschap door middel van kanalen te vermeerderen. Bijgevolg worden deze aangelegenheden niet uit het oog verloren. Wat nu het denkbeeld betreft, door dien spreker aan de hand gegeven, Z. Exc. zal gaarne in overweging nemen, wat er gedaan zou kunnen worden, om de Noord- en Oostzee te verbinden door eenen spoorweg, aanvangende in de oostelijke provincien van ons Rijk. Het zal hier, even als met vele andere zaken, maar op de middelen aankomen. — Ook de Rijnspoorweg-aansluiting wordt niet uit het oog verloren. De onderhandelingen zijn echter afgestuit daarop, dat Pruissen er op aandringt, dat onze spoorbreedte veranderd worde; dat punt is moeijelijk van Regeringswege uit den weg te ruimen. Evenwel de zaak wordt in geenen deele uit het oog verloren. — De sluiting van een traktaat met China zal behandeld worden door des Ministers ambtgenoot voor de Koloniën. Aan den Heer van Hall kan Z. Exc. verzekeren, dat alle argumenten en overredingsmiddelen worden gebezigd, om de vreemde regeringen tot navolging van ons voorbeeld, met opzigt tot de scheepvaartwetgeving, te dringen; om nu reeds de resultaten van de werking dier wetten op te geven, daarvoor is het tijdperk van haar bestaan nog te kort. — Met betrekking tot Zweden is de diplomatie werkzaam, om nog eenige uit den weg te ruimen bezwaren op te heffen. — De reciprociteit van Amerika is nog niet op dien voet als wenschelijk kan geacht worden, doch ook daarover is men werkzaam en hoopt men eerlang de vruchten der ingestelde bemoeijingen te kunnen plukken. — Met Engeland is, na de uitvaardiging onzer scheepsvaart-wetgeving, geene bepaalde schikking of nadere overeenkomst gesloten; er zijn ook daartoe geene onderhandelingen aangeknoopt, maar Z. Exc. weet wel, dat men aldaar bezig is, om eenige bijzondere voorregten, welke nog op sommige plaatsen ten gunste der eigene

scheepvaart bestaan, gaandeweg op te heffen. — De Regering deelt overigens het geopperde denkbeeld, om in het buitenland meer en meer de openbare meening ten gunste van Nederland te stemmen; dat kan niet anders dan voor ons Staats- en handelsbelang bevorderlijk zijn. Er zijn meermalen dezerzijds pogingen aangewend, om onze beschouwingen in het buitenland te doen kennen, ten einde bestaande vooroordeelen uit den weg te ruimen, maar op eenmaal wordt zulk een streven niet bereikt. — Tot de Limburgsche quaestie komende, geeft Z. Exc. een geschiedkundig overzigt van de handelingen ten deze, en refereert zich dienaangaande overigens aan hetgeen bereids door den Heer Borret is aangevoerd, behalve op het punt der voorloopige onthouding aan de verdere werkzaamheden van de Bondsvergadering te Frankfort, waar die spreker zelf eenige inlichtingen gevraagd heeft. — Men is dezerzijds steeds uitgegaan van de verbindende kracht der traktaten, maar in het geschil tusschen Oostenrijk en Pruissen heeft de Regering zich niet gemengd. Of er deel genomen zal worden aan de vrije conferentiën, is eene andere vraag; tot dusver is dit nog niet geschied, omdat daartoe nog geene uitnoodiging is gedaan, en zoo het geschiedt, dan zal het niet anders zijn dan na rijp beraad. Oppervlakkig zou hij zeggen, dat als Limburg daartoe wordt opgeroepen, het er ook deel aan zal nemen, doch bepaald is daaromtrent nog niets. De positie is deze: zoolang Limburg niet op eene *legale* wijs van Duitschland is afgescheiden, moet het zich aan den Bond vasthouden. — Z. Exc. betoogt wijders, dat onze belangen medebrengen, om eene goede diplomatie te hebben; dat er dus niet getreden kan worden in het voorstel van den Heer Sloet, om de Gezantschappen af te schaffen en ze te vervangen door consulaire agenten. De politieke belangen, zoowel als onze handelsaangelegenheden vorderen eene goede vertegenwoordiging, en de werkzaamheden van onderscheidene missiën zijn niet zoo gering als men wel denkt. — Z. Exc. verdedigt zich ook nopens de vertraging, welke beweerd is te hebben plaats gehad in de openbaarmaking der scheepsvaart-wetten buiten 's lands, en zulks op de gronden, vroeger reeds door hem aangevoerd. — Wat de meerdere uitbreiding van statistieke mededeelingen betreft, Z. Exc. zal gaarne de hand leenen aan mogelijke verbeteringen; maar wat den wensch betreft, om overzigten en redeneringen te hebben, hij gelooft, dat het mededeelen der ruwe bouwstoffen en cijfers beter is, aan de wetenschap overlatende die te bewerken. Overigens doet Z. Exc. opmerken, dat hier te lande zijn Depart. niet uitsluitend aan handelsbelangen is gewijd, maar dat die taak verdeeld is over de Departementen van Buitenl. Zaken en van Finantien. — Omtrent de vraag, of aan de Regering niet bekend is, of al hare agenten Nederlanders zijn? moet Z. Exc. opmerken, dat daarmede somtijds regtsquaestien in verband staan, en meermalen hangt de beoordeeling af van de vraag, nopens de wettigheid van vroeger verleende naturalisatien. — Wat de wachtgelden betreft, in beginsel is Z. Exc. tegen de verleening daarvan gedurende langen tijd; bij de wijziging der pensioen-wet zal daarop worden gelet, en Z. Exc. refereert zich aan het deswege reeds door zijnen ambtgenoot voor de Finantien gezegde. — Nopens de vraag, waarom de agenten in China door den Gouverneur-Generaal en niet van hier uit worden aangesteld? antwoordt Z. Exc., dat men ginds beter in staat is, het belang der zaak en van het oogenblik te kunnen waarderen; ook is men daar op een beter standpunt, om den gang der zaken bij te houden, dan op het Buitenhof, te 's Gravenhage.

De Minister van Kolonien beantwoordt eenige in het midden gebragte bezwaren, en geeft de gevraagde inlichtingen. — Wat betreft een te sluiten traktaat met China, zegt de Minister, dat ons dezelfde regten als aan andere Mogendheden worden toegekend. Een traktaat is dus niet noodig. Een Gezantschap zou veel geld kosten, en wij zouden toch niet meer verkrijgen. Dit neemt niet weg, dat het Gouvernement onze belangen in die gewesten niet in het oog zou houden. Onze relatien met China waren steeds op vriendschappelijken voet en zijn dit nog, hetgeen overigens blijken kan uit een schrijven van den Keizerlijken Commissaris aan den Gouverneur-Generaal, die daarbij alle hulp en medewerking belooft, en erkent, dat, wat onze handelsaangelegenheden betreft, wij op gelijken voet als alle andere natien behandeld worden. — Wat betreft de zendelingen naar China, als deze zich naar de binnenlanden begeven en zich door inmenging in de inwendige aangelegenheden en godsdienstige bemoeijingen aan gevaar blootstellen, dan kan geen traktaat ten gevolge hebben, hen te beschermen. — Aan de twee consulaire agenten in China, waarvan men gesproken heeft, is juist opgedragen, zoo veel mogelijk licht nopens den handel van dat land te verspreiden. Als men daarmede meer bekend zal zijn, dan zal het oogenblik daar wezen, om, door speciale zendingen, speciale traktaten tot stand te brengen. — Wat betreft den wensch, om meer volledigheid en uitvoering te geven aan de statistieken, door de Regering medegedeeld, zegt de Minister, dat het deswege openbaar gemaakte slechts zijn extracten uit de rapporten, welke uitvoeriger aan de Kamers van Koophandel worden medegedeeld.

Z. Exc. de Minister van Finantien heeft de inlichtingen, door den Minister van Buitenl. Zaken, met betrekking tot de vragen van den Heer van Hall, nopens de gevolgen der scheepvaartwetten, nog nader bevestigd, en daarbij tevens te kennen gegeven, dat eerstdaags nog meerdere besluiten dienaangaande zullen worden bekend gemaakt.

Na nog eenige woordenwisselingen, worden de algemeene beraadslagingen gesloten en alsnu die over de artikelen geopend:

De Iste en IIde Afdeeling worden met verwerping van een paar amendementen goedgekeurd en de zitting verdaagd tot Maandag.

Zitting van Maandag 16 *December.*

In deze zitting is ingekomen eene missive van den Minister van Buitenl. Zaken, houdende toezending van eene overeenkomst, den 17den November jl. tusschen Nederland en Pruissen gesloten, nopens de uitlevering van boosdoeners. — Drukken en ronddeelen. — In handen gesteld eener Commissie.

De beraadslagingen over de ontwerpen der Staatsbegrooting voor **1851** worden daarop voortgezet, en wel over Hoofdstuk III, *Departement van Buitenl. Zaken.* Hetwelk ten slotte à *f* **492,191** is *aangenomen* met **49** tegen **14** stemmen.

Tegen hebben gestemd, de Heeren Bots, Taets van Amerongen, de Poorter, Jongstra, van der Heyden, van Doorn, Reinders, van Goltstein, Sloet tot Oldhuis, Storm, Luyben, Zylker, Schooneveld en Westerhoff.

De Commissie van Rapporteurs heeft haar algemeen verslag uitgebragt over de voordragt tot aanvulling van Hoofdstuk V (*Departement van Binnenl. Zaken*), voor zoo veel de kosten van het Provinciaal Bestuur aangaat. — De Voorzitter stelt voor, de discussiën te houden te gelijk met die over Hoofdstuk V.

De Minister van Binnenl. Zaken geeft te kennen, dat dit verslag moet worden gedrukt en dat hij voornemens is, een gewijzigd ontwerp van het geheele Hoofdstuk V aan te bieden, maar dat daartoe eenige tijd wordt gevorderd. Hij geeft mitsdien in overweging, af te wijken van de orde, waarin de hoofdstukken voorkomen, maar te bepalen, dat een of meer hoofdstukken zullen voorgaan, tot dat de bedoelde stukken zullen zijn gedrukt. — Dienovereenkomstig wordt besloten.

De beraadslagingen worden geopend over het IV Hoofdstuk, *Departement van Justitie.*

Nadat verscheidene leden deswege in goed- of afkeurenden zin kortelijk het woord hadden gevoerd, verklaarde de Minister: dat het Ministerie in het gevoelen, door hem ontwikkeld, nopens de uitlegging van het 5de add. art. der Grondwet deelde. Hij geeft toe, dat eene verklaring des Ministers of van het Ministerie, dat men in zeker geval zal aftreden, niet ligtvaardig moet worden gedaan, en vooral daarmede niet gedreigd moet worden. De vergadering moet vrij zijn in haar oordeel. Maar wanneer een Minister het vertrouwen des Konings geniet; wanneer hij den geheelen dag en een gedeelte van den nacht, onafgebroken werkzaam is, tot vervulling van zijne pligten, wanneer hij overtuigd is zich niets te wijten te hebben, moet hij dan, wanneer hem, door de vertegenwoordiging het verwijt gedaan wordt, dat hij zich aan nalatigheid en pligtverzuim heeft schuldig gemaakt, — niet tot de overtuiging komen, dat hij in zijne betrekking, uit welken hoofde dan ook, niet meer nuttig werkzaam kan zijn. Mogt echter de Kamer van meening veranderen, dan kan hij met gemoedelijkheid voortgaan zijnen tijd, zijne rust en zijne krachten aan de algemeene belangen te wijden. De Minister toont nu uit een practisch oogpunt aan, dat het hem in de vorige zitting onmogelijk ware geweest eene goede wet op de regterlijke organisatie voor te dragen, daartoe ontbrak een juiste grondslag, eene behoorlijke statistiek. Hij vond te dien aanzien, bij zijn Ministerie, volstrekt geene behoorlijke bouwstoffen. Bovendien, de Kamer was op het einde der vorige zitting, na de behandeling van zoo vele belangrijke wetsontwerpen, als het ware afgetobt, zoodat zij geene geneigdheid meer gevoelde om eenige belangrijke wet te behandelen. Hij gelooft echter dat dit ontwerp, thans bij herhaling reeds van alle zijden is beschouwd.

De Minister heeft daarna, achtervolgens, alle de punten beantwoord, door vorige sprekers in het midden gebragt.

Ten slotte van zijne rede, zegt de Minister, dat de vraag, of hij tijd genoeg gehad had om meer te verrigten, eene zeer betrekkelijke vraag is. Men heeft toch enkele menschen die in weinige oogenblikken veel kunnen tot stand brengen. Tot die gelukkige behoort hij niet. Maar men moet ook niet uit het oog verliezen, dat een Minister vele andere loopende werkzaamheden heeft; dat hij niet onafgebroken aan hetzelfde werk kan arbeiden; dat hij telkens daarvan wordt afgetrokken, en dat wanneer hij na zijnen dagelijkschen arbeid, zich in zijn kabinet weder afgezonderd heeft om degelijk werk te vervaardigen, hij zich telken reize de zaak op nieuw voor den geest moet stellen. Het is dan ook niet te verwonderen dat anderen, die onafgebroken aan hetzelfde werk blijven, dikwerf met meer spoed kunnen arbeiden.

Na dat vervolgens nog eenige leden zoo voor als tegen het woord hadden gevoerd en de Minister nog de gemaakte bedenkingen had beantwoord, zijn de algemeene beraadslagingen gesloten, en die over de artikelen geopend.

Bij de IVde Afdeeling (*Geregtskosten in strafzaken*) wordt art. 15 »Tractementen van de scherpregters en derzelver adsistenten *f* 14,170," met 41 tegen 23 stemmen verworpen. Tot de achtste afdeeling genaderd wordt de zitting opgeheven tot 's avonds, zullende op voorstel van den Heer Dullert, avondzittingen worden gehouden, omdat er voor 1 Januarij nog slechts 11 vrije dagen ter beraadslaging overblijven.

Avondzitting van Maandag 16 *December.*

De Minister van Justitie stelt thans voor, ingevolge de verwerping van art. 15 op heden morgen, bij art. 32 van de VIIIste Afd. (pensioenen en wachtgelden) thans in beraadslaging, uittrekken eene som van *f* 10,000 als maximum, waaruit aan de scherpregters wachtgeld zal worden verleend.

Ten gevolge van dat voorstel ontstaat eene langdurige woordenwisseling.

Ten laatste is het artikel, zoo als het door den Minister gewijzigd was voorgesteld, aangenomen met eenparigheid van stemmen op éene na, die van den Heer Jongstra.

Ten slotte is het Hoofdstuk in zijn geheel, ten bedrage van *f* **2,232,814**, aangenomen met **56** tegen **6** stemmen. — Tegen de Heeren: Dommer van Poldersveldt, Taets van Amerongen, Hengst, Jongstra, van Goltstein en Luyben.

De algemeene beraadslagingen worden geopend over Hoofdstuk VI. (*Depart. voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz.*)

Een aantal sprekers zoo mede Z. Exc. de Minister voeren het woord; nog onderscheidene andere sprekers zijn ingeschreven. Ten 11 ure is de avondzitting opgeheven tot morgen ochtend ten 11 ure.

Zitting van Dingsdag 17 December.

In deze zitting is Hoofdstuk VI. (*Herv. Eeredienst enz.*) na lange beraadslaging, met 47 tegen 16 stemmen aangenomen.

Vervolgens is Hoofdst. VII. (*Roomsch-Kath. Eeredienst*), na eenige woordenwisseling met 54 tegen 6 stemmen aangenomen.

Alsnu worden de algemeene beraadslagingen geopend over Hoofdst. VIII. (*Marine*).

De Heer Hugenholtz is aan het woord.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 16 December.

In deze zitting nemen de nieuwe leden, van Lidth de Jeude, Cremers en van Heeckeren van Wassenaar zitting.

Tot Voorzitters der afdeelingen zijn benoemd, de Heeren: Cost Jordens, van Rijckevorsel, Philipse en van Meurs; en tot tweede Voorzitters, de Heeren: van Nispen van Pannerden, van Roijen, van Sasse van Ysselt en van Rhemen.

Voorts deelt de President mede de verkiezingen door de afdeelingen van de commissiën van rapporteurs voor de verschillende bij de Kamer ingekomen wets-ontwerpen.

Is ingekomen eene missive van den Minister van Buitenl. Zaken, daarbij inzendende een afschrift van de tusschen Nederland en Pruissen op 17 November ll. te Berlijn gesloten overeenkomst betrekkelijk de wederzijdsche uitlevering van boosdoeners. — Voor kennis aangenomen.

Van de Tweede Kamer zijn ontvangen de 1ste en 2de hoofdstukken van de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1851. — Verzending naar de afdeelingen.

De Commissiën van rapporteurs zijn gereed met hare algemeene verslagen over de drie volgende wets-ontwerpen, te weten: 1°. omtrent het registratieregt voor brieven van naturalisatie; 2°. betrekkelijk het verleenen van naturalisatie aan onderscheidene personen; en 3°. wegens de begrooting der kosten van de droogmaking van het Haarlemmermeer.

De dag der beraadslaging zal nader worden bepaald.

Op het verslag der Commissie verleent de Kamer het verlangd ontslag aan haren Griffier Baron de Geer en zal bij de benoeming van zijn' opvolger tevens die van eenen nieuwen Commies-Griffier voegen.

Daarna is de zitting opgeheven tot morgen ochtend ten 11 ure.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 14 December.

De Heer Bakewell heeft eenen electrischen telegraaph uitgevonden, tot het copiëren van brieven, waarvan hij een model heeft ten toon gesteld en eenige proeven genomen, die met eenen gunstigen uitslag bekroond werden.

FRANKRIJK.

PARIJS, [illegible] December.

De Minister van Oorlog heeft in de Wetgevende Vergadering van heden eene crediet van 3 millioen aangevraagd voor het bezettingsleger van Rome. In de memorie van toelichting wordt gezegd, dat het tijdstip, waarop deze bezetting een einde kan nemen, nog niet bepaald kan worden. De Minister geeft te kennen, dat deze bezetting ten minste nog wel het geheele jaar 1851 zal duren.

— Het aantal Studenten aan de Geneeskundige School is dit jaar zeer aanzienlijk, en telt vooral vele vreemdelingen. Behalve de Vereenigde Staten, Brazilië, Chili, Peru, Nieuw Grenada, welke Studenten voor deze hooge school geleverd hebben, telt men onder hen ook nog twee Perzen van Meched, een neef van den Minister van den Koning der Sandwich-eilanden, twee Abysiniers van Gondar en een Arabier.

RUSLAND.

PETERSBURG, 5 December.

De vaste brug over de Newa, welke in het najaar is voltooid, is eergisteren, na met kerkplegtigheden te zijn ingewijd, voor het verkeer geopend; zij zal de Blagoweschtschenkische-brug worden genoemd.

— De rivier lag voor deze stad digt en werd reeds door wagens overgetrokken, doch naar den zeekant was de golf nog open.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 12den December de Heer F. P. J. Sibmacher Zijnen, van Bommel, in de Letteren, na verdediging zijner Dissertatie, qua *Plutarchi de nonnullis Chrysippi Placitis Judicium examinatur.*

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 14den December de Heer J. Ph. L. E. E. Scheidius, van Arnhem, in de Regten, met *Theses.*

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraden der Hervormde gemeenten te Almkerk, Hendrik Ido Ambacht, en Zegveld, en door dien der herstelde Ev. Luthersche gemeente te Hoorn, uitgebragte beroepen op de Candidaten J. Drost, J. C. Zaalberg Pz., H. F. Westerouen van Meeteren en P. Groote.

KOSTELOOS.

Bij Vonnissen der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, alle van dato den 17den December 1850, zijn: ARIE KUIJKOK, gedomicilieerd te *Soeterwoude*; JAN GOEBEL, gedomicilieerd te *Koudekerk*, en ANNETTA FRANÇOISE VAN BEMMELEN, gedomicilieerd te *Leyden*, thans verpleegd wordende in het Sint Joris Gasthuis te *Delft*, ter requisitie van het Openbaar Ministerie, wegens Krankzinnigheid onder *Curatele* gesteld.

De Officier van Justitie te *Leyden*,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK.

LEYDEN, 17 December 1850.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 20sten December 1850, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, door Heeren Curatoren der Hoogeschool te *Leyden*, in een der vertrekken van het Academie-Gebouw, op het Rapenburg, worden **Aanbesteed:**

Het ONDERHOUDEN *van alle de* **GEBOUWEN enz.**, *tot genoemde* **Hoogeschool** *behoorende, benevens het verrigten van eenige* HERSTELLINGEN *aan dezelve; en zulks voor den tijd van één jaar, ingaande met den 1sten Januarij 1851, en eindigende met den laatsten December deszelven jaars.*

Deze **Aanbesteding** zal geschieden bij *Inschrijving* en *Opbod.*

Het Bestek, op hetwelk de bovengenoemde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het Lokaal van het Ministerie voornoemd, te *'s Gravenhage*, ter lezing liggen: te *Leyden*, in het Logement de Gouden Molen, op de Mare; bij J. Koreman, aan de Hoogewoerdspoort; in het Logement de Burg, en in de Paauw, aan de Koornburg; te *Amsterdam*, in het Noordhollandsche Koffijhuis; te *Haarlem*, in de Vergulde Druif; te *Rotterdam*, in den Romein; te *Dordrecht*, in Bellevue, en te *Gorinchem*, in den Doelen.

Zullende de noodige onderrigting te bekomen zijn bij den Opzigter der Gebouwen van de Hoogeschool J. HOLTZ, wonende op de Haarlemmerstraat, te *Leyden*; en acht dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco geschieden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

DE HINKENDE BOTE,
CALENDER VOOR 1851,

is weder te bekomen bij de **Erve WIJSMULLER**, welke ruim voorzien is van buitengewoon goed schuivende en vergulde Supra Fijne en Fijne Ordinaire

SPEELKAARTEN,
als Taroq, Whist, Ombre en Piquet.

Witte en Gekleurde Duitsche, Engelsche, Fransche en Hollandsche Papieren, in alle Soorten, Papier sansfin, breed 1, 4, 5 Ned. Ellen, lang naar verkiezing tot 2 à 300 Ned. Ellen, in Wit, Grijs en op de lengte van 10 Ned. Ellen, in Groen en Gestreept, Wasdoek- en Asphalt-Papier in Rollen, Gebonden, Opzet, Copiëer, Vloei, Filtreer, Muziek, Teeken, Vegetal, Bristol, Havanah, Juweel, Jigt, Schuur, Pak, Porselein, Karton en Pisgeles Papier, Bak, Zegel, Brief- en Transparant-Ouwels, Plakgoud, Devisen, Charades, Bruidzakjes, Gouden Randen, Etiquetten, Kartonnen Doozen, Engelsch Patent Boekbinders Katoen en Vernis, Schuurlinnen, Echte Engelsche Broockmans, Conté-Faber en Ordinaire Potlooden, Plet- en Persbladen, Leder, Gekleurde en Zwarte, Kinderprenten, Tromvellen, Hoorn, Pastel, Schrijf-, Franzijn- en Schapen-Perkament, Kalfs- en Schapen-Zevenvellen, Kantoorbehoeften, Patent Linnen en gewone Enveloppes, gezuiverde Zwarte Inkt en alle in het Vak voorkomende Artikelen, in de uitgebreidste sortering tot de billijkste Prijzen. *Brieven franco.*

Bij dezelve is uitgegeven:

DE SERAPHIN DER KINDEREN,

Handleiding en Tooneelstukjes, tot het vertoonen van Chineesche Schimmen. Prijs 50 Cents. Dit boekje door een geacht Letterkundige bewerkt, is met alle daarbij benoodigde Figuren, op negen afzonderlijke Prenten gedrukt, hetzelve is benevens de gemelde Artikelen, bij alle solide Boekhandelaren door het geheele Koningrijk te bekomen. *De Seraphin* wordt niet in Commissie verzonden.

Groote **OPRUIMING VAN SPEELKAARTEN**, des Maandags morgens van 10 tot 12 ure, aan het Magazijn, Keizersgracht, bij de Huidenstraat, No. 203, en Winkel, Huidenstraat, No. 16, te *Amsterdam.*

JOHANNES CLARISSE,
SPREKENDE NADAT HIJ GESTORVEN IS.
EEN LEESBOEK VOOR HET CHRISTELIJK HUISGEZIN.

Dit **geheel Nieuw Werk** van den Hoogleeraar CLARISSE, met eene Voorrede van den Wel-Eerw. Heer VAN ITERSON, *Pred. te Leyden*, en versierd met een uitmuntend **Portret** des overledenen, wordt heden uitgegeven bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te *Arnhem.* *Prijs f 2.90.*

Bij den Boekhandelaar C. A. IMMERSEEL MOUNIER, is uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

JAAR- EN ADRESBOEKJE
VOOR DE
STAD LEYDEN,
Over den jare 1851.

Vierde Jaargang. Groot 96 Bladzijden. Prijs **50** Cents.

Behelzende al het wetenswaardige voor den Inwoner, Koopman en Reiziger, strekkende tevens tot gemak voor hen die met de inrigtingen der Stad, betrekkingen en beroepsbezigheden der Ingezetenen enz., bekend willen worden.

☞ Indien men zich een zoo goedkoop, gemakkelijk, als nuttig Jaar- en Adresboekje, voor dagelijksch gebruik wil aanschaffen, dan hoope men deze veel vermeerderde en verbeterde uitgave.

Op Donderdag den 19den December 1850, des morgens ten 10 ure, zal, er aan den Hoogen Rijndijk, bij de *Kleine Vink*, onder *Soeterwoude*, Publiek, **om Contant Geld**, worden Verkocht: eene groote partij Warmoeziers BROEIRAMEN, met de daarbij behoorende Planken en Ribben, benevens eene menigte RIET- EN STROOMATTEN, eene ROEISCHUIT, en verdere Voorwerpen meer.

Eene vrouw van 75 jaren oud, genezen van een ziek been door de Zalf en Pillen van Holloway.

Mejufvr. LARENDEN, te Londen in de Goswellstraat, No. 2 woonachtig, leed sedert 32 jaren aan zware open wonden in een der beenen, welke onderscheidene deskundigen in Frankrijk en Engeland, buiten staat waren geweest te genezen. Zij had verschrikkelijke pijnen en was, somtijds genoodzaakt, geruimen tijd te bed te liggen. Ten laatste op aanraden van hare vrienden, beproefde zij de *Zalf* en *Pillen* van HOLLOWAY, en thans zijn hare wonden geheel genezen, zoodat zij met het grootste gemak kan uitgaan.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
MAANDAG, 16 December.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$56\frac{3}{8}$	$56\frac{1}{2}$	$56\frac{1}{2}$
Dito Certificaten	3	$66\frac{5}{16}$	$66\frac{1}{2}$	$66\frac{7}{16}$
Dito dito	4	$86\frac{3}{4}$	87	$86\frac{7}{8}$
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$	$87\frac{1}{4}$	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	110	$110\frac{1}{8}$	$110\frac{1}{8}$
O. I. Leening	4	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
Haarlemmermeer	5	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	$104\frac{7}{8}$	$105\frac{3}{8}$	$105\frac{3}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	5	104	$104\frac{3}{8}$	$104\frac{1}{8}$
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	$93\frac{7}{8}$	—	—
Dito 1840	4	86	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	—	—	—
Dito dito Nieuwe	4	$85\frac{3}{4}$	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	$64\frac{5}{8}$	—	—
POLEN, Obligatiën	4	$75\frac{1}{2}$	—	—
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250	—	—	—
Dito dito 1835	500	$143\frac{1}{2}$	144	144
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5 pCt.	$12\frac{9}{16}$	$12\frac{1}{4}$	$12\frac{3}{4}$
Dito dito Onbep. Stukken	5	—	—	—
Dito Obligatiën	5	39	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	$33\frac{7}{16}$	$33\frac{5}{8}$	$33\frac{1}{2}$
Coupons Ardoins		$8\frac{1}{8}$	$8\frac{3}{16}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	—	—	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall.	5	$71\frac{1}{8}$	$71\frac{3}{4}$	$71\frac{5}{8}$
Dito Nieuwe	5	$76\frac{5}{8}$	77	$76\frac{3}{4}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$38\frac{1}{8}$	$38\frac{1}{2}$	$38\frac{5}{16}$
BELGIE, Banq.	$2\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$	$46\frac{7}{8}$	47	47
BRAZILIE, 1824 100 £	5	$89\frac{1}{8}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	5	$35\frac{5}{16}$	$35\frac{3}{8}$	$35\frac{5}{16}$
Dito dito	4	$34\frac{15}{16}$	36	$34\frac{15}{16}$
VENEZUELA,	3	$31\frac{1}{4}$	$32\frac{1}{4}$	—
MEXICO,	5	$33\frac{1}{8}$	$33\frac{3}{4}$	$33\frac{1}{4}$
AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Grieken $2\frac{1}{16}$, $3\frac{1}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.